

**REPUBLIKA SLOVENIJA
USTAVNO SODIŠČE**

**Pritrdilno ločeno mnenje sodnika Krivica,
ki se mu pridružujeta sodnika Šinkovec in Ude**

Strinjam se z nesprejetjem pobude, vendar ne tudi z razlogom za tako odločitev. V tej zadevi v času odločanja nista bili podani kar dve procesni predpostavki (pravni interes pobudnika in dopustnost ustavnosodne presoje po drugem odstavku 1. člena ustavnega zakona za izvedbo ustave), odločba pa utemeljuje nesprejetje pobude z domnevnim neobstojem tretje procesne predpostavke - s tem, da je izpodbijana določba zaradi nemožnosti uporabe (torej zaradi t.i. obsoletnosti) domnevno prenehala veljati.

Obsoletnost kot način prenehanja veljavnosti predpisa pomeni, da sicer formalno nerazveljavljenega predpisa v spremenjenih razmerah sploh ni več mogoče uporabljati (npr. predpisov o vožnji s tramvajem s konjsko vprego - primer iz starejše teorije) ali da se v praksi ne uporablja zaradi splošnega prepričanja o njegovi nesmotrnosti in nesprejemljivosti (Peter Koller: *Theorie des Rechts*, Bohlau Verlag, Wien 1992, str. 101) - praviloma je zato ugotovitev obsoletnosti možna šele čez daljši čas, ko se tudi v praksi pokaže, da se predpis v resnici ne uporablja.

V obrazložitvi je rečeno, da zaradi prenehanja obstoja predsedstva RS po novi ustavi tudi njegov svet za obrambo ne obstaja več, zaradi česar da sporne zakonske določbe o tem organu ni več mogoče uporabljati in "da je zato treba šteti, da je prenehala veljati, čeprav formalno ni bila razveljavljena". V resnici pa sta tako predsedstvo RS (do izvolitve predsednika republike) kot nato tudi predsednik republike ta organ še sklicevala. Ali je bilo to prav ali ne, ni očitno na prvi pogled (trditev pobudnika, da je obstoj takega organa pri šefu države v parlamentarni demokraciji nezdržljiv z načelom delitve oblasti, izpodbija že dejstvo, da npr. tudi v Italiji predsednik republike predseduje takemu svetu za obrambo) in tudi ni bilo predmet odločanja v tem postopku.

Vsekakor pa bi bilo glede na to, da je svet še deloval, nesmiselno trditi, da ni več obstajal - in glede na to tudi ni utemeljena trditev, da se sporna zakonska določba o tem svetu ni več mogla uporabljati, če pa se je v resnici še uporabljala. Nesporno je, da določba izrecno ni bila razveljavljena - iz razloga neuporabnosti in dejanske, praviloma celo dolgotrajne neuporabe (kar teorija označuje kot obsoletnost predpisa) pa glede na gornje ugotovitve tudi ni mogoče šteti, da je izgubila veljavo. Nesprejetje pobude iz razloga, ker da je izpodbijana določba prenehala veljati, torej ni utemeljeno. Glede na to bi bilo nesprejetje pobude treba utemeljiti z neobstojem pravnega interesa pobudnikov. "V postopku pred ustavnim sodiščem je treba šteti, da je pravni interes pobudnika izkazan, če bi razveljavitev ali odprava izpodbijanega akta oziroma vzpostavitev z ustavo in zakonom skladne ureditve kakorkoli spremenila njegov pravni položaj oziroma kakorkoli vplivala na uresničevanje njegovih pravic in dolžnosti." (dr. Tone Jerovšek: *Postopek pred ustavnim sodiščem*, Zbornik razprav Nova ustavna ureditev Slovenije, Pravna fakulteta v Ljubljani, Ljubljana 1992).

Poslancem bi bilo mogoče priznati pravni interes le za izpodbijanje predpisa, ki bi s svojo vsebino ali z načinom svojega sprejetja posegal v pravice oziroma pravni položaj poslancev, kar pa v tem primeru ni izkazano. Če bi ustavno sodišče pobudi vsebinsko ugodilo (in izpodbijani člen zakona razveljavilo), se s tem pravni položaj pobudnikov (poslancev ene od poslanskih skupin v državnem zboru) ne bi prav v ničemer spremenil, kar pomeni, da za izpodbijanje te določbe nimajo pravnega interesa. Določba tudi v ničemer ne posega v človekove pravice in temeljne svoboščine.

Pobudniki sami zatrjujejo le njeno domnevno neskladnost z načelom delitve oblasti, ne pa z ustavnimi določbami o človekovih pravicah.

Sodnik
mag. Matevž Krivic

Sodnik
dr. Janez Šinkovec

Sodnik
dr. Lojze Ude